

https://www.go-to-the-future.eu/Modules/fiches/images/logo-pdf.jpg

Image not found

Couleuvre vipérine (Colòbra viperina) 143036couleuvre_vip+rine-full-resolution.jpg

Fauna e flòra, la bocla verda d'Arrats

34 - Sciéncias e tecnicas - Sciéncias de la Vita e de la Tèrra

L'arriu, las pradas, los aubres e las sègas, los clòts e los varats, mès tanben los bòsques e las pèças cultivadas deu Gèrs abondan d'ua riquessa floristica e faunistica que ne se pòt pas suspieitar.

Pr'aquò, lo paisatge tradicionau a patit pòc a pòc deus cambiaments ligats a l'agricultura productivista : disparicion de l'eslhevatge, agrandiment de las pèças, espendiment de las culturas irrigadas e desaiçadas. Miaçat per ua uniformizacion deus mitans e deus paisatges, lo patrimòni naturau, culturau e paisatjat perilheja.

Fàcia a la disparicion accelerada de la biodiversitat, collectivitats se mobilizan entà emparar l'èvironament. A Mauvezin, dins la vath d'Arrats, la comunautat de comunas apita un plan de govèrn deus parçans umoroses.

Descobrishèm las riquessas d'aqueth patrimòni naturau excepcional:

L'Arrats, arriu gascon.

L'Arrats ei un deus 17 arrius que neishen au pè deu platèu de Lanamejan e que asaigan la Gasconha. Coma totes los arrius gascons, pòt estar capriciós e dangerós. Lo son lheit ei estrèit e recep 28 afluents en riba esquèrra e 14 en riba dreita. L'ecosistèma d'un arriu ei complèxe e ric. Fòrça plantas e bèstias i viven. Au mièit son los peishes. Los mes coneishuts son lo cabòc e lo gardon, puish las carpas, las abletas, las pigatas, los sandres, las rabòtas, los gronhaus, los barbasans e los brochets son tanben plan presents.

La ripisilva

La ripisilva (deu latin «ripa» la riba e «silva» la horèst) ei lo nom balhat a la vegetacion que bòrda l'arriu. Ei compausada d'aubres mès tanben d'arbolets, d'èrbas, de mossas. Jòga un ròtle plan important tà ahortir las ribas, estabilizar lo lheit e manténguer la qualitat de l'aiga. Ua part de la vita de l'arriu s'i debana. Mès aqueth èvironament ei fragile, ne dèu pas estar abandonat ni tanpòc tròp entretegut. Ua de las bèstias emblematicas d'aqueth mitan ei lo bernet-pescaire. La colòbra viperina s'i pòt véser tanben.

Las pradas

Sus las ribas d'Arrats, coma sovent pròche deus arrius deu Gèrs, las pradas son periodicament negadas. Pendent aqueths aigats, las pradas servishen de filtres. Beven e retenguen las substàncias carregadas per l'aiga e limitan la pollucion de l'arriu. Fòrça miaçat, lo sanguier ei enquèra present entà nosauts. En mei d'ua flòra excepcionala, insèctes, aranhas e invertibrats pòblan tanben aqueths espacis.

La biodiversitat de las culturas

Au contrari de las ideas plan espendidas, las pèças cultivadas pòden arculhir **ua bèra diversitat de vegetaus e d'animaus**, qu'an sabut s'adaptar ad aqueths mitans creats per l'òme. Plantas a cabòç que supòrtan l'apicoatge, anualas o bisanualas que tròban dins aqueths terradors regularament pelats ua escadença entà garoar, son quauquas-uas a florir dins los nòstes camps. Aqueth cortègi de plantas arrecapta bèstias. Insèctes, aranhas, ausèths, petits mamifèrs, predators : vaquí tot un ecosistèma !

Los aubres deus camps

L'aubre deus camps ei un personatge important dins lo nòste paisatge. Pòt formar sègas, afortir las ribas, estar isolat, estar cassora (la cassora ei la resulta d'un biais de hèr que permet d'obténguer lenha e husta en esbrancar los aubres).

Pròche d'Arrats, se pòden trobar aubres e arbolets d'espécias variadas : lo vèrn, lo hreisho, l'aubar, l'auseròu campèstra, lo pibol negre, lo sahuç negre, l'averanhèr, lo bròc blanc, lo nerprun purgatiu, lo casse, lo noguèr, la oma...

Los clòts

Los clòts son per la màger part d'origina umana, son estats creats per l'òme. Bèth temps a naucas, o punts d'aiga indispensables entà la vita vitanta, son ara abandonats, considerats coma maishants per la santat. Arrecaptan pr' aquò la vita animala e vegetala.

Los varats

Los varats son los testimònis de l'ingeniositat deus nòstes ajòus, que "jogavan" atau dambe los aigats entà permèter l'irrigacion e la fertilizacion naturala de las tèrras en esvitar en tot se goardar çaquelà deus engorgaments hèra maishants tà las cuelhudas. Son tanben aqueres lòcs de vita regde rics, de vertadèras autorotas entà las espécias deus parçans umeroses que i ponen, i caçan, i circulan.

http://www.ap32.fr/pdf/page08/livret_BVA_Mauvezin.pdf

Frisa cronologica

Frise

Image not found

https://www.go-to-the-future.eu/Fichiers/frises/11211734.fauneflorebouclevertarrats_oc.png

Lexic

Biodiversitat

la diversitat de la vida sus tèrra.

Ripisilva

vegetacion que bòrda l'arriu.

Sèga

barralha vegetala qu'entorneja un espaci.

Orchis

planta de la familha de las orquidèas.

Questions

1. Per quinas rasons l'Arrats ei sovent portada a paisherar ?
2. Qu'ei aquò la ripisilva ?
3. Pendent un aigat, quin ròtle jòga la prada a proximitat d'un arriu ?
4. Se pòt trobar vida dins las culturas ?
5. Qu'ei aquò ua cassora ?
6. En sus de l'arriu, citatz d'autes punts d'aiga que pòden arrecaptar plantas e bèstias.

Activitats

Abarrejadís de mòts : classa aqueres mòts

ripisilva, gronhau, hreisho, aranha, Arrats, uniformizacion, cassora, orquidèa, clòt, varat, irrigacion, fertilizacion, inondacion, zòna, insècte, ausèths, mamifèr, sahic, averanhèr, predator, ecosistèma, transformacion, rabòta, aubar, auseròu, píbol.

- Fauna
- Flòra
- Accions
- Environament

Image not found

<https://www.go-to-the-future.eu/Modules/fiches/images/footer-pdf.png>

